

5 Závěr

5.1

Pozitivní zjištění

- Ve většině základních i středních škol byl tematický obsah občanského vzdělávání vhodně zařazen v rámci ŠVP do několika relevantních předmětů jako průřezové téma.
- Vedení téměř všech základních i středních škol přenechávalo rozhodující vliv na občanské vzdělávání učitelům předmětů, do kterých byl v rámci ŠVP obsah občanského vzdělávání zařazen.
- Více než polovinu učitelů občanského vzdělávání v ZŠ a většinu učitelů občanského vzdělávání v SŠ tvoří zkušení a odborně erudovaní učitelé, což mj. dokládá skutečnost, že často zastávají funkci předsedy předmětové komise nebo školního metodika prevence.
- Vedení většiny základních i středních škol převážně ve shodě s obsahem RVP, který zdůrazňuje přípravu žáků na aktivní zapojení do života demokratické společnosti, stanovilo hlavní cíle občanského vzdělávání jako rozvoj schopností žáků ujasnit si své občanské postoje a hodnoty.
- Vzhledem ke stanoveným cílům občanského vzdělávání byly ve většině ZŠ správně zvoleny metody a formy výuky, většina ZŠ vyučuje témata občanského vzdělávání formou diskuse či metodou skupinové práce.
- Ve středních školách byly častěji než v ZŠ rozvíjeny znalosti žáků, jak odpovídá vyššímu stupni vzdělávání, téměř všechny SŠ vyučovaly občanské vzdělávání formou diskuse.
- Vyučující většiny ZŠ a SŠ připravují a používají vlastní materiály pro výuku témat občanského vzdělávání, čímž vyvažují nedostatek těchto materiálů.
- Žáci v naprosté většině ZŠ a SŠ participovali na rozhodování o vzhledu třídy a velmi často také spolurozhodovali o vzhledu školy či participovali na výběru exkurzí a výletů, v nadpoloviční většině škol se tak žáci podle učitelů občanského vzdělávání smysluplně podíleli na chodu školy.
- Základní školy ověřovaly znalosti a dovednosti svých žáků v oblasti občanského vzdělávání při samostatných činnostech (okolo sedmi desetin), téměř tři pětiny ZŠ hodnotily žáky při řešení projektu z oblasti občanského vzdělávání.
- Žáci převážné většiny škol si podle jejich ředitelů dostatečně osvojili kompetence v oblasti občanského vzdělávání.
- Většina učitelů na ZŠ i SŠ se účastnila různých kurzů DVPP v tématech občanského vzdělávání.

5.2

Negativní zjištění

- Ve třetině ZŠ a pětině SŠ chyběla v občanském vzdělávání témata formulovaná v RVP ZV jako prioritní a klíčová pro úspěšné zapojení žáka do demokratické společnosti (aktivní přístup k lidským právům, rozvoj všeobecného přehledu a občanských kompetencí, prevence extremismu a respekt ke kulturním odlišnostem a podpora demokratických hodnot).